

מסיפורי של לויסונס-לשנה

לויסונס מ. זרודינסקי

לרעי ב. 15th Platoon, 2nd Jewish Bn. לזכר ה-19—18 אפריל 1945

מעין הקדמה

ה-18 וה-19 באפריל 1945, בהם נטבלה מחלקתנו בטבילת-האש הראשונה הרצינית שלה על ה"פוסרטורו"; * ה-19 באפריל 1945, בו נולד בני בכורי, גיורא! סברתי שיימצא עניין, אף כיום, במקצת מן החוויות שעברו עלינו אז — ודוקא ברמת המחלקה הרובאית.

15th Platoon

תחנת-הרכבת בטרנטו, עיר-נמל בדרום-איטליה. הבריגדה-היהודית-הלוחמת הגיעה ממצרים. גדודנו נע, בעיקרו ברכבת. צפונה. קרונות-משא ועליהם הכתובת (שמא סמלית?): "ל-40"

• Fosso Vetro — באיטלקית: ה"חפיר הישן".

אנשים או 8 סוסים". כל קרון כזה מוקצה, כמובן, לכ"ב בד"א או ל-8 קצינים. המסילות משובשות, והנסיעה עד פיוג'י — הוא האזור שנועד לאימונינו האינטנסיביים — אורכת ארבעה ימים. משחקים "משחקי-חומס" בקרון, בעיקר "פאצ' תוחעס". מתנת כף ידי — רישומה ניכר בעכוזיהם של חברי הקצינים. כל "קרבן" מזהה אותה מיניה וביה, ואני תופש מקומו. אכן תרם מסע זה רבות, אם לא לכושר-העמידה, הרי בודאי ובודאי ל"כושר-הישיבה" שלנו.

בפיוג'י מודיעני ה"מ"פ: "אתה מקבל את ה-15th platoon! אלו חיילים ותיקים ואתה קצין צעיר. עשה כך... אל תעשה כך..." תדריך אבהי מפורט. הסמ"פ מתדרכני אף הוא, בדרכו האנושית הפשוטה.

מרגיש אנוכי: הם מעונינים בהצלחת המחלקה. הם יעזרו לי. אסור לי לאכזב אותם!

קצרה בעמדת-אש אחת והחלפתה התכופה באחרת; רוחים, רוחים, — בין איש לרעהו, בין כיתה לרעותה; „שטיפה“ מזאה של היעד; התארגנות מהירה ורדיפה; — דבר לא נעדר. הנושא: אימון הפרט; ההקפדה על כל איש ואיש. הנושא: אימון הכיתה; ההקפדה על כל איש ואיש ועל כל

„משה רבנו“

כיתה וכיתה. הנושא: אימון המחלקה; ההקפדה על כל איש ואיש, על כל כיתה וכיתה, על כל מחלקה ומחלקה — עד הגדוד. מי המקפיד? כיצד מקפידים?

כל לנס-קורפורל — על אנשי חוליתו (המקלעית, המרגמה, הפיאט); כל קורפורל — על כל כיתהו, על כל חייל וחייל שבה; כל סרג'נט-מחלקתי וקצין מ"מ — על כיתותיהם; כל מ"פ — על מחלקותיו. כל אחד ואחד מן המפקדים מקפיד בכל תרגיל, בעת ובעונה אחת עם כלל המפקדים, על דרגור הוא.

צינתי לעצמי: בשיטה זו, כשצנור-הפיקוד כולו ער ומקפיד על ביצוע מושלם בעת ובעונה אחת, כל אחד בדרגתו — בולטת גם בתרגילינו הפלוגתיים והגדודיים רמה מצוינת של הפרט, הכיתה והמחלקה. והרי רמות אלו — הן הן הקובעות אם ננחל נצחון או שנוכס באבדות כבדות. והרי חייל מתרשל אחד יכשיל, לעתים, את כל המחלקה.

החלטנו: רמת-הביצוע של כל פרט ופרט תקבע את גורל הבריגדה.

האימונים נוסעים רגשי אימון הדדי בין חייל לחייל, בין חייל למפקדו. קיים אימון בנשק וביכולת-קרב עצמית של האנשים והמחלקה.

15th יהיה בסדר. סמכו!

הבריגדיר מופיע למבחנים המחלקתיים והפלוגתיים. אנו נעים בתנועה מאובטחת! „שפנדאו“ מטיח מעל לראשינו ממש „שפנדאו“ שני מתיו רשפי שלג. בוצי כ-5 מ' לפני רגלינו. המחלקה משיבה אש לחומת-המפגע. המקלענים מחלפים עמדות אחרי ירית כל מחסנית. היכן, לכל הרוחות, „האויב“?

כ-40 זוגות עינים נעוצות בי: אלו, מעתה, אנשי. נלחם יחד! זו „פגישת ההיכרות“ הראשונה שלנו. כל שם נקרא ואני משתדל „להדביק“ שמות לאנשים. חילופי-מבטים עם כל אחד ואחד. והמבטים שלהם מדברים: „לא רע!“, „צעיר מדי!“, „מה יושענו זה?“, (בצירוף חיוך של „מונה-ליוה“). „נחיה ועוד נראה“, „רבים (וגם רבות) בילינו. נבלה גם אותו“, „עושה רושם לא רע, אך מי יודע?“. ציינתי לעצמי: אצלנו נבחר המפקד ע"י אנשיו, בניגוד לנוהג הצבאי הרגיל.

האימונים

מסדר-החולים נערך זה מכבר, בשעה 0430. המצאה גאונית זו של קפטן ליבני, הרופא הגדודי, פשוט מאפשרת לאלו החולים המסוגלים להתאמן להתיצב למסדר-יצאה, כל עוד נפשם בהם (מקוצר זמן). מה רב החסד של מפקדת הגדוד עם חיילינו. חבל שיפסידו אימונים (והם, כמובן, „אסירי תודה“). אגב, לכשחתיין בדבר, תמצא שמספר החולים הוא אפסי, למרות האימונים בלבוש-קיץ קליל בחורף הקשה והשלוג. כל איש, כל קנה, כל חגור, כל כדור וכל ציוד — נבדקים ביסודיות מופתית ע"י מפקדי הכיתות, סרג'נט המחלקה והמ"מ. יוצאים להרים במסע מואץ של 15—20 ק"מ, מתאמנים 10—12 שעות וחוזרים. כך מדי יום ביומו.

המסע, הלך וחזור, „מתובל“ בהיתקלויות, תצפית היקפית ודיווח, ומתן-אש חיה, כיתתית ומחלקתית.

צינתי לעצמי: ניתן להעלות רבות את רמת הפרט והכיתה, תוך כדי היציאה לאימונים והחזרה מהם.

שיעור „צליף ותך“ מודגם ע"י מחלקתנו לכל הפלוגה, כה-צגה. החיילים מתרגלים, בשלב התרגול, לאזן את האויב לפי אשו הוא.

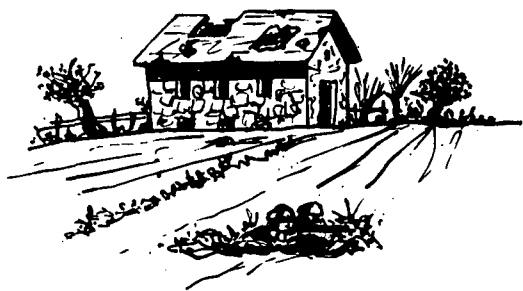
חושב אני: האמנם „לפי אשו הוא?“ — לא, באלף רבתי! והרי קצב ה„ברן“ של המציגים — 400—600 כדורים לדקה. קצב ה„שפנדאו“, אותו נשמע בשדה-הקרב, 1000—1300 כדורים לדקה. הכרחי להשיג מספר מקלעי „שפנדאו“. אגב, בהזדמנות זו אלמד את כל אנשי את השימוש בנשק האויב.

מספר מקלעי שפנדאו „נחפרו“ מכמה תחנות-קרבניירי נידחות שבהרים. כל „ביומי האויב“ יורים עלינו מהם. ה„צליף ותך“ מקבל אופי גרמני טהור. מתרגלים לאט-לאט לקצב אש האויב, שתחילה סימר את השער והקפיא את הדם בעורקים. סבורים אנו, לבסוף: לא נורא!

„משה רבנו“ — הוא הקולונל הזקן, מפקד-הגדוד — צץ, בחינת „יש מאין“, בכל תרגיל, בכל שטח (ויהא אף זה שנבחר, במתכוון, בריחוק רב), כשהוא מדדה עם מקלו הארוך מפלוגה לפלוגה וממחלקה למחלקה. גוער כאן, נוף שם, מעודד, מתקן ליקויים, מחזיר יחידות ל„קו-ההתחלה“ על-מנת להיטיב ביצוע בשנית, בשלישית, ברביעית. ומה אינו נחשב אצלו (שלא לדבר כבר על המ"פ) לליקוי? אופן נשיאת הנשק בכוננות לירי; „היכון לקרב“; תצפית היקפית מתמדת; ניצול כל קפל בלתי-נראה בקרקע לתנועה בהסתר; מהירות התנועה; מהירות הפריסה; מהירות תגובת-האש; מהירות החלטה ומתן-פקודות; טיפול מהיר ב„הפרעות מן האגף“; תפישת עמדות במגע ע"י הפרט, הכיתה והמחלקה; שהיה

אומר הוא, "נתחלף ברצון. שלכם יותר נוחות, כי אינן בולטות וכבודות. אגב, חשבנו לרשת כמה פרצות בקיר הבנין. רק שלושם בא לכאן בלילה פטרול גרמני והשתעשע בזריקת רימונים לבנין. כשגמרו 40-30 רימונים, כנראה שהחלו להשתעמם והסתלקו להם". — "ומה עשיתם אתם?" — שואל אני. — "הרעש היה מחריד, אך גרוע ממנו היה האבק! אנו פשוט חיכינו שיסתלקו. לא רצינו סתם, להתחיל אתם שלושה ימים לפני פרידתנו מהם!" — והכל באורה דיבור רשלני ומשועמם.

החלטתי: אצלנו יהיה קצת אחרת. "נעורר" קצת את הגזרה השקטה הזו. שאם לא כן, לשם מה באנו לכאן? המחלקה נכנסת לעמדות. מספר מקלעינו הוכפל. ביצורינו הם גיבוב על גיבוב של כל המחלקות ששכנו בהם לפנינו: הודים, אנגלים, גורקאים, איטלקים, פולנים — כל אחד הוסיף מחפורת, תיל, מוקשים משלו. הכל מבוסס על הבקתה. ניסיתי

לארגן עבודת התבצרות ("וכל כמה שתבצר תוכל לשפר עוד ועוד"), לחפור מזקפיחון בשדה מחוץ לבקתה. והנה, "מרד זוטא" במחלקה: "לא באנו הנה לעבוד כפועלים, העמדה מבוצרת דיה, תגדיר את העבודה ונגמור אותה בקבלנות ואל תאמר לנו שכל הזמן נוסיף ונתבצר". קבוצת פקודות. אזני אטומות. להתבצר! למלא שקיות! לחפור עוד! לזרוע מוקשי-תאורה נוספים כאן... כאן... וכאן...! רשת-ברזל זו לכאן! כאן צופה-יום, כאן עמדות למזקפי-לילה!

האויב היה בעזרי, עוד באותו יום אחרי הצהריים, בהסיוחו על עמדתנו מטחיותותחים. המחלקה המשיכה להתבצר ולהתחפר, ולא חדלה מזאת במשך כל שהותנו בשדה-הקרב. בכל מקום שחנתה, אף בשהיותיה הקצרות ביותר. ציינתי לעצמי: חשוב לדעת שלא תמיד "קול המון כקול שדי".

חיזקנו כמה מקלעים על תלת-רגל בשקיות-חול. הטוח לאויב כאן כ-1300 מ'. מדי זמן בלתי-קצוב מטיחים אנו בו כמה צורות ארוכים. התגובה לא מאחרת לבוא. התפתחו כמה דיאלוגים אופייניים: טה-טה-טה-טה — אומר ה"ברן"; ברר-ברר-ברר — עונה ה"שפנדאר".

פקודה לצאת לפטרול-סיוור בלילה, "כדי לבדוק אפשרות שיפור עמדות בכיוון אל האויב". צפינו בטלסקופים של הצלפים הגדודיים במשך היום. היציאה, צביעת פנים וכל כיוצא באלו. עם חשכה יצאנו ארבעה. נתקשינו במעבר על פני תעלת מים. קורה מתאימה קורצת לנו מקרבת מקום. שנים מתכונים לטלטלה. אני עוצרם מידית ובודקה, לכל אורכה, מתחתיה. נכון, "כנכון הלילה האפל": חוט-תיל דק מחבר את הקורה

טוראי פ. הוא שגילהו ראשון. כמובן! הן רק ממקומו הוא, באגף המחלקה, ניתן היה לאכנו. דוחו מועבר אלי מידית. אנו משיבים אש מבוקרת-היטב אל מטרות-הדמות שהוצבו ע"י "האויב", בהתחמקו לאגף בתעלת-הקשר (תרגיל דו-צדדי באש חיה! מענין, אף פעם לא היו לנו אבדות באימונים!) פקודות קצרות. המחלקה באיגוף מימין. בריצה. השלג עד המתנים בשטח נמוך זה. המחלקה נעה בעקבותי. עבודת ה"בולדוזר" מתבצעת ע"י 2-3 הראשונים! מה יגעים אנו! קצב! קצב! קורפורל ה. נעלם. כאלו בלעתהו האדמה (אכן, הוא "נבלע" במהמורה עטוית שלג, ומעשה חילוץו לאחר המבחן מהוה פרשה כשלעצמה). אנו נערכים. רמוני-מגע ביד, כידונים מוצמדים. מסתערים! ה"טומיגנים" פוצחים רינה מן המותן. מטרות-הדמות רועדות קלות מרחוק. מטחים מן הרובים. זנק! זנק! גלמיה-אימון נדקרים בכידונים, רימוני-המגע והעשן מתבקעים פה ושם בטיהור היעד. הוי, מה עיפים אנו. (לנוח! לנוח!) יותר מהר! זי-ני-ק! זנק! פתח רוחים! לא להצטופף! ריצה מטורפת. היעד מאחורינו. הת-ארגנות (לנוח! לנוח!) אתי-חפירה; חפור! חפור! חפור! בחיפוי המקלענים ה"רודפים באש".

אני מציץ בשעוני: נעצר הממזר הארור! בדיוק 15 דקות לאחר "האש היעילה". הבריגדיר מופיע מתנשם: "יפה בחורים, מלאכה נאה! התקפה כזו ברבע שעה!" (האמנם! שוא קיללתי את שעון-היד הזעיר של אשתי — התחלפנו בשעונים בהפרדנו). מחלקה זו, אכן מוכנה לקרב!

המחלקות מוכנות לקרב!

הפלוגות מוכנות לקרב!

קצינים ומש"קים נשלחים לקורסים קרביים מצוינים בכנבנט. קצינים מסופחים כ"כפילים" ביחידות קרי-חזית בצפון, בגזרה שקטה.

הגדודים מוכנים לקרב!

הבריגדה זזה צפונה!

..מלורי"

נים לא נים, במשאיות נהוגות ע"י נהגי פלוגת-תובלה עברית, מתקרבים אנו לחזית. הדי דו-קרב ארטילרי נשמעים מקרוב, כרעם בגלגל. אומר אני, "מקרב"; לאחר זמן מועט מאד למדנו שזה רחוק-רחוק. תהודת הפגזים המתפוצצים מעבירה רטט עולה בכפות הרגלים; הרטט מתעכב באיזור הבטן, מבחיל, ועולה לתודעה (התעמוד בנו רוחנו? איך זה יהיה "שם"? איך נתנהג, הכשפנים או כאריות?).

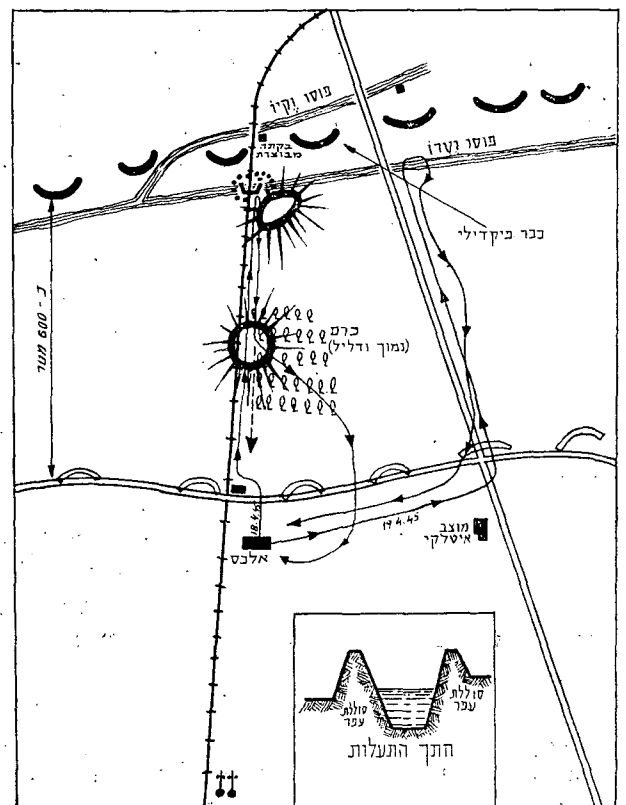
סגל המפקדים של המחלקה שוהה יממה בעמדה שאת אנשיה נחליף. הם טנקיסטים, והמשחק כאן נראה שקט מאוד. יש בינינו לבין האויב, הסכם ג'נטלמני של שמירה על השקט — כדברי קצינם. השטח מישורי. העמדה המחלקתית מבוססת על בקתת-אכרים המכונה "מלורי" ומאבטחת שני גשרי-ביילי חשובים. תחמושת, רימונים, מוקשים לרוב. גדרות-תיל, שקיות-חול, רשתות-ברזל (אלו לשם מה?) — הכל בשפע. "נשאיר לכם 3-4, ברנים", אומר הקצין האנגלי, "לנו כטנקיסטים אין צורך בהם". שמתי עיני במחסניות ה"טומיגנים" שלהם, הארוכות, המכילות מספר כדורים כפול משלנו. "בסדר,

למלכודת-פתאים. צמרמורת! עברנו "על רטוב". העמקנו לחזור, בין שני מוצבי אויב, ועוד כ-200 מ' פנימה. בבוקר מתחקר אותי קצין-המודיעין הגדודי, בנוכחות המג"ד. אני מתאר את הפטרול ומצפה לשבחים. פני שניהם מתכרכמים: "התכוננו שתתקדם 500—200 מ' ואתה העמקת לכ-1500!" ציינתי לעצמי: כדאי להגדיר במדויק משימתו של פטרול. אם אין מגדירים — על מפקד הפטרול לשאול. "עוררנו את הגזרה"; אך סברנו, עם עובנו אותה, ש"זה עדיין לא זה".

„אלכס" - גזרת אלפונסיה

שלושה-ארבעה ימי שהיה מחוץ לעמדות, בעתודה; ושוב לעמדות. הפעם בגזרה מישורית אחרת. שם המוצב „אלכס": בקתת-אכרים גדולה בנויה אבן, ליד מסילת-ברזל. המוצב מבוצר היטב ועמדותיו חזקות ומצויות בכל אגפי הבקתה. יש „גובה" למוצב, והעמדות בכל הקומות. שכנינו מימין — איטלקים. הם נעשו בשל עצבנותם, מטרה לפשיטות-אויב מדי כמה לילות. הם מוציאים, מדי לילה בלילה, כמויות ניכרות של תחמושת, בין אם הם מותקפים בין אם לאו. ממולנו „ככר-פיקדילי" — צומת בו נפגשים מס"ב, כביש ושתי תעלות-השקאה ראשיות. אנו מתרגלים, לאט לאט, לרעש הגזרה. מתנסים אנו באש אויב באוקטבות גבוהות מאלה שב„מלורי".

מרשם השטח והסיוורים

אנו למדנים לדעת: שהאפקט של פגיעת פצצת מרגמה בת 81 מ"מ על עליית הגג שלנו מצטמצם בפצפון מספר רעפים בלבד (ואבק, וריח, אבק-שריפה ועשן; אגב: בונים מחסות ראש לעמדת עליית-הגג, וכן לכל העמדות, בבקתה ומחוצה לה); שמק"ב זה או אחר של האויב מכוון אך לנקודה אחת מסוימת, בקרבובע; שהותחתים הנ"מ שלנו (בפורס בני 40 מ"מ), המוצבים קילומטר מאחורינו, מדייקים לקלוע כחוט השערה, ממש לחרירי מצדיות האויב; שזוג ארנבות, המשי-תעשע בליל אביב בסמוך למוצב, עלול להפעיל חלק ניכר ממוקשי-התאורה שלנו (בחורים! הרביצו, הרביצו הרבה — אולם רק כאשר תראו אויב! עד אז נצרו את האש!); שזריעת מוקשים נגד-אדם ומוקשי-תאורה נוספים היא מלאכה עדינה; אך אנו כבר בקיאים בה; שאש צלפים אוסטרניים (דיביזית ה"ציידים" ה-42) היא המסוכנת ביותר, כי היא שקטה ומדויקת להפליא; שעמדות טובות חסונות בפני אש ארטילרית (למולנו, לא קיבלנו פגיעות ישירות); שלהוציא פטרולים ומארבים בלילות לשטח ההפקר — הכרח כנגד הפתעות; שאש ה„נפילורפר" נשמעת יותר מאשר קוטלת; שכאשר שומעים יללת פגזות-תותח — אות היא כי חלף-עבר לאחורינו („חלף-עבר" — ניהא, אולם „מה שבטוח בטוח": הגופות מצטמקות צמים, מי בשלמות ומי אך בתנועת ראש קלה לתוך „מחסה" בית-החזה); שבגזרה זו (ולאחר-מכן נוכחנו שגם באלו שבאחריה) אויבנו הנבזי ביותר הוא המוקש, ובמיוחד „מוקש-הנעל", אשר נזרע כאן ברבבות רבות; שבתוך ה„רעש" הכללי, והרצוף כמעט, ניתן להבחין ולאפן כלי-נשק זה או אחר ולצרף, מעשה-פסיפס, „תמונת קרב" מדויקת וכמעט שלמה.

מעשה „שניץ", נוהגים אנו להתגלח מדי יום ביומו על-פי הבאר הסמוכה, כדי „להכעיס את האויב" (כמה צדורות) שיירה ממקלעיו — הוא אינו פוגע בנו, אלא רק בחצובת הברזל שעל פי הבאר). אמנם בחזית אפשר שלא להתגלח — אך אנו, ב"15th platoon", עושים זאת! צלצול טלפון, המ"פ (מיור סקוטי, שהחליף את המיור היהודי): „האויב נסוג מאלפונסיה. כל עמדותיו מולנו פנויות. שלח מיד פטרול-קרב לתפוש את „ככר-פיקדילי". השעה 1400. אני: „בסדר, אדוני. אני יוצא תוך כרבע שעה". הוא: „לא אליך התכונתי! שלח!" כל טענותי אינן מועילות, הוא בשלו. ומוסיף: „הם יכולים לנוע גלויים. אין אויב". אני בוחר בקורפורל ה... תדריך מפורט ביותר — כ-5 דקות; כולל אותות בינו לבין „אלכס". ה... מוביל את כיתתו, לפי כל כללי התנועה בהסתר, במהירות רבה ובחיפוי מתחום לתחום. בשעה 1430 אנו כבר רואים אותו על הסוללה הקרובה של ה„פוסט-ו-קד", בעמדה הגרמנית הנטושה בהציטלבות התעלה עם מסה"ב. שקט מוחלט בגזרה (כנראה שהגרמנים נמים שנת צהרים. או שמא באמת נטשו עמדותיהם מולנו? אם נטשו — מהי הסיבה לכך? אם יש סיבה לכך, אני אינני משיג אותה כלל ועיקר! לנטוש עמדות כה טובות! שוטים ארוכים!)

כל המחלקה, פרט לארבעה זקפים שישארו ב„אלכס", היכון לנוע! (מי יודע, שמא אקבל אישור להתקדם?). ואכן,

• מרגמה רקטית רב-קניית גרמנית.

האדמה רועדת תחתנו באורח רצוף. ה"שפנדאויס" יורים רצופות צרורות ארוכים. אין איש במחלקה ששלוש או ארבע פצצות לא נפלו סביבו בסמיכות של 3-5 מ'. הגם שהרוחים בין איש לאיש 5-6 מ', המחלקה מרוכזת בפיסת-אדמה של

כ־50×40 מ'; ונדמה שכל המרגמות והארטילריה של האויב בגזרתנו מתרכזות בפיסת-קרקע זו.

סרג'נט-המחלקה מוכה-הלם. קשר-המחלקה מיבב, אחוז פחד. אני רואה בשניהם סכנה למחלקה, תופש את מכשיר-הקשר ושולח את שניהם לאחור, ל"אלכס" (הוי, יתננו שנית ב"אלכס").

פקודה באלחוט מהמ"פ לסגת ל"אלכס", בחיפוי מרגמותינו, תותחנינו וה"קרקסים" שלנו. פגיעותינו דלילות ביותר, בעוד שקטר פצצות האויב סמיך. (הינותר אימי מן המחלקה בחיים?).

ה. וכיתתו ב"משמר עורפי" על התעלה. מוסיף לו מקלע ומחסניות. אני מורה לסגת, בצמוד לסוללת מסה"ב, עד אמצע הכרם הדליל והנמוך. האויב צופה את נסיגתנו וחוסם, באש מרגמות, מונחתת, בדייקנות, בסמיכות וברציפות, את קו המסילה. רעיון במוחי: להמשיך לתוך העשן והאבק ול"לחתוך" בתוך הכרם, באלכסון שמאלה. עיני האנשים נעוצות בי בשאלת-תמהון ("הנשחגע המ"פ? לרוץ לתוך הפצצות?"). אני מציב את סג"ט. ש. שנצטרף אלינו כ"אורח", על נקודת-הפניה ומתדרך אותו כיצד יפנה את האנשים, אחד אחד, אל ריכוז הפצצות ואח"כ שמאלה. אל ה. אני רץ וצועק שיצטרף, חוליה, חוליה אחרי. המחלקה עברה את ה"תפנית" לפני ה. וכיתתו אחרי.

השעה 1800. תם הגיהנום. אנו שוב ב"אלכס". רק שני פצור עים. והנה גם ה. מגרד בעכוזו, שולף קליע גרמני ומנופף בו בצהלה רבה. כולם רצוצים וממורטרים-עצבים. עברנו "טבי" לת"אש" רצינית ביותר. קציני-המרגמות הגדודי מעריך שהאויב "הוציא" על המחלקה כ־1500 פצצות ופגזים. נתמזל מזלנו שהאדמה רכה וטובענית, וכן היו נפלים.

בלילה — דיון במפקדת הפלוגה: הלהתקיף מחר, הוא ה-19 לחודש, שנית את "ככר-פיקדילי"?

הטעם: "נושאת-כרן" שלנו טעונת תחמושת נסעה, בטעות, לשם — ויש לחלצה. פלוגה ב' באגפנו על ה"פוסרור" ולנו כדאי להתקיף מימינה. כולם סבורים שאין טעם לחזור, באותה השיטה ולאור היום, על הקרב של היום. אין סיכום. ב"אלכס" שוקעים כולנו, פרט לוקיפים, בשנת-חידלון ברוכת-אלהים.

טלפון מהמ"פ: "מפקדת הפלוגה נעה לאלכס". נוע אתה אל ה"פוסרור"!

המחלקה אחרי. התנועה בהסתר. מעבר מקומות חשופים בריצה (מרבית המקומות חשופים). המחלקה ערוכה על הזוית שבין הסוללה הקרובה של התעלה לבין סוללת מסה"ב. מתחפרים במרץ. אני ניגש לקפל. ה.: מדוע אינו עובר? סג"ט. ש. החבלן, מגובב ערמה של כ־10 מוקשיניעל, אשר פינה (בעזרת הדקר שבידו, בו גילה אותם) בשטח של כשני מטרים מרובעים. ברור לנו: העסק יארך זמן רב! המחלקה! תצפית היקפית! להתחפר!

אני מבטח אחורה ועיני חושכות: "משה רבנו" נע, עם "פמליה", בכיוון אלינו. על-גבי סוללת מסה"ב, מקלו בידו, ידו השניה מתנופפת לכיוונים שונים (יש משהו שאנו היהודים לימדנו אותו, הגוי!). "מה נשמע! מדוע אינכם מתקדמים?... אה, כן, מוקשים! יפה, יפה! מלאכה נאה, בחורים, פנו את המוקשים המשיכו! אין אויב, אין!" הפמליה חוזרת אחורה, על סוללת מסה"ב.

מפנים מוקשים. שקט פסטוראלי. כיתת קפל. ה. עוברת אל הסוללה הקדמית של תעלת-המים.

כדור גרמני בודד מטיח נתוי עפר לח בפני אחד האנשים. עוד אחד. עוד שניים. מדויקים להפליא! קו סוללת-התעלה ישר, וכובעי הפלדה שלנו, הגם שהם "עטורים", בולטים מעליו. להוריד ראשים! פ. וב. צופים! האש הבודדת מרתקת מחלקה שלמה. כל נסיון לצפות ולאפן מושך כדור בודד. צלפים ארוזים! שני "שפנדאויס" מצטרפים. הנה נתגלה צלף גרמני בטוח כ־100 מ'. הממוזל! עומד הוא "גלוי" בפתח הבקתה הקטנה, במרכז השחור (המושחר!) של הדלת, מפעיל את בריח-הרובה בתנועות אטיות בלתי-נראות ויורה אל כל ראש מתגלה (עד כמה נתקשינו באיפנו!). בחלון הבקתה מטרטר ה"שפנדאו". כל מאמציו של ח. להעלות את הבקתה "על הכונת" של ה"פיאט" עולים בתוהו — הוא ממש נרדף באש עם כל העלאת-ראש. ה"פיאט" עובר לידי המנוסות-יותר של סג"ט. ש. החבלן, תוך הרמת מספר כובעי-פלדה, על לועי הרובים, מעל ל"קו הרכס" של הסוללה, נורית פצצת ה"פיאט". הצלף סולק! חגורת-הכדורים של ה"שפנדאו" בחלון נעה אילך ואילך, כפתיל-כד ברוח, כולה מעבר לחלון מזה. הבקתה מתכסה ענן אבק.

(הפמליה הגבוהה הארוכה! הם "באו, ראו (נראו) ונצחו". ואנחנו מתחילים כאן לאכול את "הסרחון" שהשאירו בעקבותיהם! "אין אויב").

קפל. ה. מגלה צלף שני, כ־30 מ' ממנו, הרץ לרוחב הגזרה. ה"שפנדאויס" הנוספים, שנתעוררו, "תופרים" את הסוללות מימין לשמאל ומשמאל לימין. ה. זורק עליו רימוני-יד, ועוד אחד. הוא ממשיך לרוץ. ה. מתרומם, עובר לצד הקדמי של הסוללה, חשוף כולו לאש מקלעים סמיכה (ה. איש אבוד! אבוד!). יורה בו צרור מה"טומיגן" ו"גומר" אותו. מכוסה באבק ממכות-ה"תפירה" הקטלנית קופץ ה. בחזרה לצד הקרוב של הסוללה.

ממשיכים בפניו המוקשים. מקלעינו מטיחים צרורות באויב. אש צלף גרמני מאחורינו. לילה צורמנית — ומטח של פצצות-מרגמה 81 מ"מ נוחת במרכזנו. וכאן החל הגיהנום לפצוח שירה. יללות הפצצות ושריקת הפגזים הופכים רצופים.